

Sygn. akt III U 3/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2014r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Danuta Poniatowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Marta Majewska-Wronowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 lutego 2014r. w Suwałkach

sprawy **B. J.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o rentę rodzinną

w związku z odwołaniem B. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 28 października 2013 r. znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt III U 3/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28.10.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., powołując się na przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz.1440) odmówił B. J. prawa do renty rodzinnej po zmarłym w dniu (...) M. J.. Z ustaleń organu rentowego wynikało, iż w dziesięcioleciu poprzedzającym zgon (...)M. J. wykazał 4 lata 2 miesiące 15 dni okresów składkowych i nieskładkowych, przy wymaganych co najmniej 5 latach.

W odwołaniu B. J. domagała się zmiany decyzji i przyznania prawa do renty rodzinnej. Podniosła, iż jej mąż ciężko zachorował w 2007r. i jego stan zdrowia uniemożliwił mu podjęcie zatrudnienia i uzupełnienia brakującego stażu ubezpieczeniowego. Za niezrozumiałe uznała wymaganie wykazania dodatkowych okresów ubezpieczenia od osoby, która z uwagi na chorobę nie mogła podjąć zatrudnienia. Jej zdaniem okres od kiedy został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy powinien zostać uwzględniony, przynajmniej jako okres nieskładkowy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymał podstawy skarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

B. J. (ur. (...)) w dniu 18.10.2013r. wystąpiła z wnioskiem o rentę rodzinną po zmarłym mężu – M. J..

M. J. dwukrotnie występował z wnioskami o rentę z tytułu niezgodności do pracy. Po raz pierwszy w dniu 25.07.2007r., wówczas decyzją

z dnia 18.10.2007r. organ rentowy odmówił mu prawa do tego świadczenia, gdyż pomimo stwierdzenia u niego całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji nie udowodnił on wymaganego stażu ubezpieczeniowego w dziesięcioleciu poprzedzającym powstanie niezdolności do pracy tj. od 26.03.1997r. do 26.03.2007r. Ponadto od ustalenia ostatniego tytułu ubezpieczeniowego (09.09.2005r.) do powstania niezdolności do pracy upłynął okres dłuższy niż 18 miesięcy. Ogólny staż ubezpieczeniowy M. J. wyniósł wówczas 14 lat 2 miesiące 5 dni okresów składkowych i nieskładkowych. M. J. złożył odwołanie od tej decyzji i Sąd Okręgowy w Suwałkach je oddalił wyrokiem z dnia 17.10.2008r. sygn. III U 792/07. Orzeczenie to utrzymał

w mocy Sąd Apelacyjny w Białymstoku, który wyrokiem z dnia 07.01.2009r. oddalił apelację M. J..

Z ponownym wnioskiem o rentę M. J. wystąpił w dniu 20.08.2013r. Decyzją z dnia 23.09.2013r. odmówiono mu prawa do tego świadczenia z uwagi na brak wymaganego 5-letniego okresu ubezpieczeniowego w dziesięcioleciu poprzedzającym powstanie niezdolności do pracy, a także złożeniem wniosku o rentę. Ogólny staż ubezpieczeniowy wyniósł 17 lat 2 miesiące 17 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

M. J. zmarł w dniu (...). W dziesięcioleciu poprzedzającym zgon ((...)) wykazał 4 lata 2 miesiące i 15 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Jego ostatni tytułu ubezpieczeniowy ustalił w dniu 04.08.2013r. i dotyczył pobieranego zasiłku dla bezrobotnych. Ogólny staż ubezpieczeniowy męża odwołującej wyniósł 17 lat 2 miesiące 17 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Sąd zważył, co następuje :

Zgodnie z treścią art. 65 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz.1440) renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń. Przy ocenie prawa do renty przyjmuje się, że osoba zmarła była całkowicie niezdolna do pracy.

Jak stanowi art. 57 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: 1) jest niezdolny do pracy; 2) ma wymagany okres składkowy

i nieskładkowy; 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W myśl z art. 58 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego (art. 57 ust. 1 pkt 2), uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat. Okres ten powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

Kwestię niezdolności do pracy reguluje art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zgodnie z którym niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu (ust.1). Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy (ust. 2) zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej

z poziomem posiadanych kwalifikacji (ust. 3).

Jak stanowi art. 13 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowań, co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się: stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Zgodnie z treścią art. 70 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wdowa ma prawo do renty rodzinnej, jeżeli w chwili śmierci męża osiągnęła wiek 50 lat lub była niezdolna do pracy.

Oceniając uprawnienia B. J. do renty rodzinnej podstawowe znaczenie miał staż ubezpieczeniowy M. J. i to, czy spełniłby przesłanki do uzyskania prawa do emerytury z tytułu niezdolności do pracy. Z ustaleń Sądu wynikało, iż organ rentowy uwzględnił wszystkie możliwe okresy do ogólnego stażu ubezpieczeniowego. Również wyliczenia związane z ilością okresów składkowych i nieskładkowych udowodnionych w dziesięcioleciu poprzedzającym powstanie niezdolności do pracy były prawidłowe. W tym miejscu należy przywołać ustalenia poczynione przez Sąd Okręgowy w Suwałkach w sprawie III U 792/07, w której przesądzone, iż M. J. nie udowodnił wymaganego 5-letniego okresu ubezpieczeniowego w dziesięcioleciu poprzedzającym powstanie całkowitej niezdolności do pracy, czyli od 26.03.1997r. do 26.03.2007r. Wówczas wykazał 3 lata 9 miesięcy i 4 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Po tej sprawie M. J. podjął zatrudnienie, a następnie nabył prawo do zasiłku dla bezrobotnych. W związku z tymi zdarzeniami jego staż ubezpieczeniowy w dziesięcioleciu poprzedzającym zgon wyniósł 4 lata 2 miesiące i 15 dni, jednak nadal był mniejszy niż wymagane 5 lat. W tym zakresie nie jest możliwe pominięcie tej przesłanki, gdyż sama niezdolność do pracy (okoliczność bezsporna) nie stanowi wystarczającej podstawy do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W tym zakresie nie można powoływać się na zasady współżycia społecznego czy trudności ze znalezieniem zatrudnienia, gdyż przepisy ustawy podlegają wykładni ścisłej.

Powyższe ustalenia powodują, iż odwołująca nie może skutecznie ubiegać się o prawo do renty rodzinnej po zmarłym mężu. W toku procesu nie wskazał, aby doszło do pominięcia jakichkolwiek okresów, przy ustalaniu stażu ubezpieczeniowego M. J.. Okoliczności, na które wskazywała w odwołaniu i w toku postępowania nie miały znaczenia z powodów wskazanych wyżej.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ §1 kpc orzeczono, jak w sentencji.

mt